
ONTWIKKELINGSSCHALEN ONDERWIJSLEERPRAKTIJK

DEELTIJDS BEROEPSSECUNDAIR ONDERWIJS: DOORLICHTINGSEENHEDEN DIE BESTAAN UIT EEN CENTRUM VOOR DEELTIJDS ONDERWIJS M.U.V. DE DUALE TRAJECTEN

Deze bundel is van toepassing op de niet-duale opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Voor de beroepsgerichte vorming binnen de opleidingen is de **groene tekst** in de schaalteksten steeds van toepassing. Waar de schalen 'centrumteam' vermelden, bedoelen we alle betrokkenen (leraren, trajectbegeleiders, lid cel tewerkstelling ...) van de component leren van de opleiding. Waar de schalen 'de werkplek' vermelden, bedoelen we de aanbieder van de component werkplekieren.

1. Toelichting bij de ontwikkelingsschalen

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteit binnen ontwikkelingsschalen, die bestaan uit vier ontwikkelingsniveaus.

BENEDEN DE VERWACHTING

Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.

BENADERT DE VERWACHTING

Er zijn naast sterke punten ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

VOLGENS DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau 'volgens de verwachting' betekent dat het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK). Het is het streefdoel voor elk centrum. Bij het ontwikkelingsniveau 'overstijgt de verwachting' is er bovendien sprake van een voorbeeld van goede praktijk. Een voorbeeld van goede praktijk overstijgt het gangbare en heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen. Een voorbeeld van goede praktijk is veelal sterk ingebed in de werking van het centrum of van een deelteam, is onderbouwd en kan andere centra of deelteams inspireren.

2. De ontwikkelingsschalen

U1. Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Het aanbod is onvoldoende afgestemd op het gevalideerd doelenkader. De leerlingen krijgen weinig of geen informatie over de invulling van het voltijds engagement en het begeleidingsaanbod.</p>	<p>Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De volledigheid, het evenwicht van het aanbod en de afstemming op het verwachte beheersingsniveau zijn nog werkpunten. De leerlingen krijgen in beperkte mate informatie over de invulling van het voltijds engagement en het begeleidingsaanbod.</p>	<p>Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen krijgen duidelijke informatie over de invulling van het voltijds engagement en het begeleidingsaanbod.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het aanbod omvat het gevalideerd doelenkader volledig, evenwichtig en op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen krijgen duidelijke informatie over de invulling van het voltijds engagement en het begeleidingsaanbod. De manier waarop het centrumteam de afstemming op het gevalideerd doelenkader bewaakt, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

U2. Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

m.i.v. brede basiszorg binnen het domein leren en studeren

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Het centrumteam heeft onvoldoende zicht op de beginsituatie van de leerlingen om er het leertraject op af te stemmen. Het aanbod is onvoldoende samenhangend, betekenisvol en activerend. Het centrum en de werkplek wisselen niet of nauwelijks informatie uit over het individueel leertraject. De onderwijsorganisatie is onvoldoende gericht op het bereiken van de doelen.</p>	<p>Het centrumteam stelt haalbare en uitdagende doelen voor de meeste leerlingen. De afstemming van het leertraject op de beginsituatie van de individuele leerling is voor verbetering vatbaar. Het centrumteam laat nog kansen liggen om het aanbod samenhangend, betekenisvol en activerend te maken. Het centrum en de werkplek wisselen in beperkte mate relevante informatie uit over het individueel leertraject. De onderwijsorganisatie is nog weinig gericht op het bereiken van de doelen.</p>	<p>Het centrumteam benut de beginsituatie van de leerlingen om voor de individuele leerling haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het leertraject vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. Het centrum en de werkplek wisselen relevante informatie uit over het individueel leertraject. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het centrumteam benut de beginsituatie van de leerlingen om voor de individuele leerling haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het leertraject af te stemmen op de leerbehoeften van de leerling. Het aanbod is bij uitstek samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. Het centrum en de werkplek wisselen systematisch relevante informatie uit over het individueel leertraject. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen. De manier waarop het centrumteam het leer- en ontwikkelingsgericht aanbod vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

U3. Leer- en leefklimaat

m.i.v. brede basiszorg binnen het domein psychisch en sociaal functioneren

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Het centrumteam levert onvoldoende inspanningen om een positief en stimulerend leer- klimaat te creëren. De interactie tussen het centrumteam en de leerlingen is onvoldoende respectvol, begripvol en participatief. De leraren leveren onvoldoende inspanningen om door efficiënt gebruik van de lestijd de kansen om te leren te maximaliseren.</p>	<p>Het centrumteam levert inspanningen om een positief leer- en leefklimaat te creëren. Het centrumteam laat nog kansen liggen om leerlingen te motiveren, te ondersteunen, te waarderen, met hen in interactie te gaan en rekening te houden met hun inbreng. Efficiënt gebruikmaken van de lestijd is nog een werkpunt.</p>	<p>Het centrumteam creëert een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. Het centrumteam motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen, gaat vaak met hen in interactie en houdt rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Tussen de leerlingen en het centrumteam bestaat een partnerschap dat berust op respect, inlevingsvermogen, vertrouwen en dialoog. De leerlingen en het centrumteam nemen samen verantwoordelijkheid op voor een ontspannen en ordelijke sfeer. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd. Het centrumteam motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen en geeft hen een autonome rol in het onderwijsleerproces. De manier waarop het centrumteam het positief en stimulerend leer- en leefklimaat vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

U4. Materiële leeromgeving

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
De materiële leeromgeving ondersteunt onvoldoende het bereiken van de doelen.	De materiële leeromgeving ondersteunt veelal het bereiken van de doelen bij de meeste leerlingen. De leraren laten kansen liggen om de beschikbare uitrusting efficiënt in te zetten.	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De materiële leeromgeving ondersteunt en stimuleert het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De manier waarop het centrum de materiële leeromgeving vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.

U5. Feedback

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Het centrumteam geeft zelden feedback die ontwikkelingsgericht, duidelijk, gedoseerd en motiverend is, die aansluit bij de leerervaringen van de leerlingen, en die plaatsvindt in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.</p>	<p>Het centrumteam geeft af en toe productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het laat kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.</p>	<p>Het centrumteam geeft geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Feedback maakt integraal deel uit van het onderwijsleerproces. De feedback is evenwichtig gericht op de persoon, het product, het proces en de zelfregulatie en is ontwikkelingsgericht. In een klimaat van veiligheid en vertrouwen krijgen zowel het centrumteam als de leerlingen kansen om duidelijke, constructieve en motiverende feedback te geven en te krijgen. De manier waarop het centrumteam feedback geeft, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

U6. Leerlingenevaluatie

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>De evaluatie is onvoldoende representatief voor het gevalideerd doelenkader. De evaluatie is onvoldoende transparant, onvoldoende afgestemd op de doelgroep en nauwelijks geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatie is eenzijdig gebaseerd op gegevens van de component leren en niet of nauwelijks op gegevens van de component werkplekleren.</p>	<p>De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De teamleden laten nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De evaluatie is in beperkte mate gebaseerd op gegevens van de component leren en op gegevens van de component werkplekleren.</p>	<p>De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatie is gebaseerd op gegevens van de component leren en op gegevens van de component werkplekleren.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, authentiek, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatie is gebaseerd op gegevens van de component leren en op gegevens van de component werkplekleren. De manier waarop het centrumteam de leerlingen evalueert, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

U7. Leereffecten

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING
<p>Het centrum kan niet aantonen dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.</p>	<p>De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en het studiesucces bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.</p>	<p>De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en het studiesucces tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.</p>

OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en het studiesucces bieden ruime garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De manier waarop het centrumteam maximale leereffecten nastreeft, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>